

Hrvatska je država bogate kulturne prošlosti i dinamične suvremene umjetničke produkcije

Cilj nam je predstaviti Hrvatsku kao suvremenu državu, bogate kulturne prošlosti, zajedničke europske budućnosti i dinamične i vrijedne suvremene umjetničke produkcije

Razgovarala: Nataša Beširević

Što smatrate uspješnim i prepoznatljivim hrvatskim izvoznim kulturnim 'proizvodom'? Po čemu smo na kulturnoj sceni prepoznati u Europi? Što je, po Vama, hrvatski kulturni identitet?

Danas kada je u središtu interesa cijelog svijeta gospodarstvo i mi u kulturi smatramo da doprinosimo svojim djelom razvoju gospodarstva, u prvom redu onim djelatnostima koje uvjetno rečeno nazivamo kulturnim proizvodima.

To je u prvom redu film, glazba, knjiga, ali i neke značajnije manifestacije koje pridonose popularizaciji kulture, bolje rečeno koje su u službi turističkog gospodarstva.

Kada je riječ o manifestacijama tu su Dubrovačke ljetne igre, kroz koje već više desetljeća plasiramo hrvatski kulturni proizvod u svijet, Splitsko ljeto, Međunarodni festival djeteta Šibenik, Festival igranog filma u Puli ali i Varaždinske barokne večeri. Po tim manifestacijama smo prepoznati u Europi. Tu je još dakako i hrvatska književnost kao i hrvatski likovni umjetnici koji su nazočni na brojnim velikim manifestacijama poput Venecijanskog bijenala arhitekture, 10. međunarodnom kairskom bijenalu, Aleksandrije, Praga, Sao Paola.

I izložbeni projekti kojima se prezentira nacionalna kulturna baština iz hrvatskih muzeja i galerija, poput izložbe Secesija u Hrvatskoj, Pet stoljeća hrvatske kulture, Renesansa u Hrvatskoj, uz veće planirane

FaH

FaH

kulturološke izložbe snažan su kulturni proizvod kojim prezentiramo ne samo nacionalnu baštinu već i njezinu povezanost s kulturama današnjih europskih zemalja.

Ulaskom u EU promoviramo svoje kulturno nasljeđe

Na koji način bi se trebala promovirati hrvatska kultura u Europi i što Ministarstvo kulture radi po tom pitanju?

U prvom redu želio bih naglasiti razliku između kulturne promocije i kulturne suradnje. Ministarstvo kulture u prvom redu potiče kulturnu suradnju – dakle nastojimo podržavati inicijative umjetnika i institucija koji sami stvaraju kontakte i ostvaruju gostovanja i suradnju. Podupiremo ih kroz natječaje najčešće sufinancirajući troškove njihovih putovanja.

U okviru Ugovora i Programa suradnje, ali i kroz bilateralne kontakte često potičemo organiziranje projekata koji promiču hrvatsku kulturu i umjetnost – spomenuo bih

ovdje dvije vrlo uspješne izložbe koje su do sada posjetile 20-tak država – Suvremeni hrvatski crtež i izložba UNESCO-vih spomenika na listi Svjetske baštine.

Na poslovima kulturne promidžbe surađujemo u prvom redu s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija i naravno našim veleposlanstvima u Europi.

Ono što je naš zajednički cilj je predstaviti Hrvatsku kao suvremenu državu, bogate kulturne prošlosti, zajedničke europske bu-

---

Uvjeren sam kako će se pristupanjem Europskoj uniji Hrvatskoj samo otvoriti nove mogućnosti da kroz intenzivniju suradnju na paneuropskim projektima promovira svoje bogato kulturno nasljeđe i svoj kulturni identitet te da se ravnopravno predstavlja svojim suvremenim umjetničkim izričajem

---

dučnosti i dinamične i vrijedne suvremene umjetničke produkcije. Kao jedan od primjera promocije hrvatske kulture svakako želim izdvojiti izložbu Hrvatskog Apoksiomena u Firenci koju je od 30. rujna 2006. pa sve do kraja prosinca 2006. posjetilo skoro 60 000 posjetitelja.

Na koji način hrvatski umjetnici mogu iskoristiti približavanje Hrvatske EU? Koliko su upoznati i zainteresirani za fondove i programe EU?

Ministarstvo kulture je organiziralo brojne seminare kako bi kulturnim djelatnicima i umjetnicima pružili informacije o programima EU i potaknuli ih da se povezuju i umrežavaju sa svojim europskim kolegama. Velik je interes kako za programe namijenjene isključivo kulturi, a tu mislim na bivši program *Kultura 2000* i budući okvirni program *Kultura 2007 - 2013*, ali i za ostale fondove iz kojih se mogu financirati projekti s izraženom kulturnom dimenzijom.

U pregovorima smo oko modaliteta sudjelo-

vanja hrvatskih umjetnika i kulturnih djelatnika u programu *Kultura 2007* u kojem će se i prvi put otvoriti mogućnost hrvatskim umjetnicima da se pojave kao nositelji projekata, nadamo se da će tu vidjeti prigodu za predstavljanje široj, europskoj publici.

Ministarstvo će sa svoje strane pružiti punu podršku te u prvom razdoblju i dati garancije za nacionalno sufinanciranje za one projekte koji prođu strogu selekciju Europske komisije. Potrudili smo se da sve informacije o programima zajednice posebno predstavimo na web stranicama Ministarstva kulture, pozive za partnerstva gotovo tjedno objavljujemo na stranicama *Culturenet-a Hrvatska*, a osnovali smo i Kulturnu kontaktnu točku koja je mjesto u Ministarstvu kulture namijenjeno isključivo promicanju programa *Kultura* i pružanju svih potrebnih informacija oko rokova, prijave, uvjeta i ostalih pojedinosti.

Postoji li u EU mogućnost gubljenja nacionalnog i kulturnog identiteta i na koji način brojčano mali narodi mogu promovirati i sačuvati svoju kulturu?

Strahovi koji idu u tom smjeru neutemeljeni su jer od samog početka formiranja EU vodilo se računa o zaštiti i promicanju nacionalnih identiteta te posebno kulturne i jezične raznolikosti. To je temelj na kojem je izgrađena Europska unija, a koncept „Jedinstva u raznolikosti/ Unity in diversity“ najbolje opisuje odnos država članica EU prema ovim pitanjima.

Uvjeren sam kako će se pristupanjem Europskoj uniji Hrvatskoj samo otvoriti nove mogućnosti da kroz intenzivniju suradnju na paneuropskim projektima promovira svoje bogato kulturno nasljeđe i svoj kulturni identitet te da se ravnopravno predstavlja svojim suvremenim umjetničkim izričajem.

Koliko su hrvatski umjetnici poznati u Europi?

Mnogi su hrvatski umjetnici poznati u svijetu, neki su od njih i profesori na umjetničkim akademijama kao npr. prof. Ivo Deković na likovnoj akademiji u Dusseldorfu, ugledna operna pjevačica Dunja Vejzović, svjetski poznati rogist Radovan Vlatković, operna diva Ruža Pospis Baldani, tenor Tomislav Mužek, maestro Vjekoslav Šutej, književnik Miro Gavran, tu su i slikari Ivan Rabuzin i Edo Murtić da spomenem samo neke, ali i mlada violončelistica Monika Leskovic, ugledni producent Branko Lustig, ali i Ansambli

Na koji način Ministarstvo kulture surađuje s Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija u promociji hrvatske kulture u EU?

Ova dva Ministarstva upućena su jedno na drugo u osmišljavanju, organiziranju i financiranju promocije hrvatske kulture u svijetu.

Ministarstvo kulture puno je više okrenuto poticanju međunarodne kulturne suradnje, ali vrlo često financiramo i različite promidžbene aktivnosti koje najčešće predlažu savjetnici za kulturu hrvatskih veleposlanstava.

Puno je preduvjeta za uspjeh – naravno na prvom mjestu vrhunski umjetnici i dobri projekti – nakon toga, na nama je da financijski i organizacijski samo pomognemo. Suradnju naših dvaju ministarstava mogu ocijeniti iznimno uspješnom.

Lado. Kao što vidite mogao bih još nabrajati no pođuži je popis vrsnih umjetnika.

Na koji način funkcionira kulturna strategija na državnoj razini u Hrvatskoj? Koliko se za kulturu izdvaja iz državnog proračuna na razini Hrvatske u odnosu na europske standarde? Koji udio je namijenjen međunarodnoj suradnji?

Hrvatska izdvaja oko 1% iz proračuna za kulturu i negdje je u europskom prosjeku

Fah

U sljedeće dvije-tri godine, posebno u državama članicama EU, Hrvatska će imati priliku prezentirati svoju kulturu, a važno je osigurati da u toj prezentaciji priliku damo onima koji će nakon što im se otvore vrata, moći i samostalno pronalaziti put do *managera* koji će osigurati njihov plasman na međunarodnom tržištu

razvijenih zemalja; naravno, to se odnosi samo na sredstva državnog proračuna čemu treba pribrojiti i sredstva lokalne uprave i samouprave koji značajno doprinose ukupnim ulaganjima u kulturu.

Prioriteti su u ovom trenutku ulaganja u infrastrukturu (posebno nove muzeje, arhive i knjižnice) te značajne reforme u području kulturne politike (npr. audiovizualni sektor), međunarodna kulturna suradnja, a posebno predstavljanje u državama članicama EU putem posebnih projekata, izložaba te priključenja nacionalnim projektom digitalizacije arhivske, knjižnične i muzejske građe, europskom projektu digitalizacije kulturne baštine.

Ministarstvo radi na donošenju strategije predstavljanja hrvatske kulture u EU, osim Vijeća za međunarodnu kulturnu suradnju u formuliranju ovog prijedloga sudjelovat će i Nacionalno vijeće.

U sljedeće dvije-tri godine, posebno u državama članicama EU, Hrvatska će imati priliku prezentirati svoju kulturu, a važno je osigurati da u toj prezentaciji priliku damo onima koji će nakon što im se otvore vrata, moći i samostalno pronalaziti put do *managera* koji će osigurati njihov plasman na međunarodnom tržištu.

Hrvatska nije velika zemlja, ali smo zemlja s velikim potencijalima i vrlo velikim ambicijama.

Svjesni smo da dosta toga nedostaje kao primjerice kvalitetni promidžbeni materijali (o našoj kulturnoj sceni i produkciji) – i tu namjeravamo dati podršku onima koji su spremni pripremiti takve materijale. Ništa neće biti prepušteno slučaju, Hrvatska ima potencijale, znanje i svoju ćemo prigodu na europskoj kulturnoj sceni, siguran sam, znati iskoristiti.